

Vijesti iz Bruxellesa

Broj 47, 05.03.2010.

UVODNA RIJEČ

Poštovani,

Europa trenutno izlazi iz najrazornije financijske i gospodarske krize nakon 20-tih godina prošlog stoljeća.

Nagli pad koji je pogodio svijet u 2008., izbrisao je 20 godina napretka, ostavljajući rijetke nedotaknutima.

Oko 7 milijuna osoba izgubilo je posao u osmomjesečnom razdoblju. Broj oduzetih kuća povećao se, jer kućevlasnici nisu bili u mogućnosti otplaćivati hipoteke, poslovi su otišli u stečaj, a banke diljem svijeta morale su biti spašavane od strane vlada.

Na početku 2010., javni deficit dosegno je 7% BDP-a, a razina duga narasla je na više od 80%, iako je razdoblje uoči krize bilo obilježeno rastućim gospodarstvom i višim standardom života u većem dijelu EU-a.

Između 2000. i 2008. napredak je bio vidljiv ne samo u knjigama, već i u domovima i uredima – BDP po stanovniku je narastao za 13.5%, a nezaposlenost je pala na 7%.

Prvi broj newslettera u ožujku započinjemo vijestima o objavi strategije Europske unije za sljedeću dekadu, u kojoj je naglasak na koordinaciji gospodarskih politika kako bi se izbjegle razlike u gospodarskom rastu i spriječile financijske krize.

Vijesti

"Razlike između zemalja članica utječu na sve. Sada smo ovisni jedni o drugima više nego ikad i stoga nam treba gospodarska koordinacija", izjavio je predsjednik Europske komisije, **José Manuel Barroso**, predstavljajući, 3. ožujka u Bruxellesu, strategiju **EU 2020.**, koja bi trebala zamijeniti Lisabonsku strategiju i o čijem će prijedlogu raspravljati čelnici 27 zemalja članica na *summitu* 25. i 26. ožujka.

"Moramo priznati da velika gospodarska međuovisnost također zahtijeva odlučniji i suvisliji odgovor na političkoj razini. Morat ćemo više nego prije uporno i suvislo raditi na koordinaciji i

zajedničkom vladanju. Tek ćemo tada imati jasnu europsku strategiju", nastavio je Barroso.

Komisija predlaže zemljama članicama da se utvrdi pet mjerljivih ciljeva u području zapošljavanja, istraživanja i inovacija, klimatskih promjena i energije, obrazovanja i borbe protiv siromaštva.

U prijedlogu strategije predviđa se povećanje stope zaposlenosti sa 69 na 75% i povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj sa sadašnjih 1,9% na 3% BDP-a Europske unije.

Emisija ugljičnog dioksida trebala bi se do 2020. smanjiti za 20% u odnosu na 1990., udio obnovljivih izvora energije povećati na 20%, a potrošnja energije smanjiti za 20%.

Udio učenika koji rano napuštaju školu trebao bi pasti ispod 10%, a najmanje 40% mladih trebalo bi imati diplomu. To je posebice važno jer će, po procjenama Komisije, biti otvoreno 16 milijuna novih radnih mjesta koja će tražiti visoki stupanj obrazovanosti, a broj radnih mjesta za koja treba niska razina vještina smanjit će se za 12 milijuna.

Broj ljudi kojima prijeti siromaštvo trebao bi se smanjiti za 20 milijuna sa sadašnjih 80 milijuna.

"U Europi je gospodarski rast malen i stoga je u opasnosti naša budućnost. Moramo se odlučno pozabaviti našim slabostima i iskoristiti naše brojne prednosti. Moramo stvoriti novi gospodarski model utemeljen na znanju, niskoj emisiji ugljičnog dioksida i visokoj stopi zaposlenosti. Ta bitka zahtijeva pokretanje svih čimbenika u Europi", naglasio je Barroso.

Kako je naznačeno u strategiji, Europska komisija namjerava vladama zemalja članica upućivati smjernice u vezi s gospodarskom politikom. Po modalitetima, o kojima će se još razgovarati, Komisija bi onim članicama koje ne bi slijedile smjernice mogla slati upozorenja.

Vijesti iz Bruxellesa

Europski ministri regionalne politike sastali su se, 19. veljače, u **Zaragozi** s visokopozicioniranim stručnjacima te tom prilikom naglasili potrebu pojednostavljanja kontrole i upravljanja regionalnim fondovima kako bi se ubrzalo dovršavanje projekata.

Španjolsko predsjedništvo pozvalo je na što hitnije **pojednostavljanje postupka dodjeljivanja sredstava Europske unije**, kao sredstvo suočavanja s gospodarskom krizom.

Uklanjanje složenih administrativnih slojeva uključenih u prijavu za EU sredstva i njihovu primjenu, moglo bi se pokazati kao dodatno oružje u borbi za europski gospodarski oporavak, složili su se mnogi ministri.

Carlos Ocaña, španjolski državni tajnik za financije, ponovio je uvjerenje Španjolske da EU regionalni fondovi moraju biti raspodijeljeni na sve regije, a ne samo na one koje se nalaze nisko na ljestvici bogatstva.

Iako se Ocaña zalaže za "davanje više pažnje manje naprednim regijama", zagovara postupni pristup, izbjegavajući scenarij po kojem bi neke regije koje su primale značajna sredstva došle u situaciju da ne primaju ništa.

Istovremeno, **novi povjerenik za regionalnu politiku**, Johannes **Hahn**, dobio je prvu priliku da iznese svoje poglede EU ministrima, pri čemu je išao u detalje o tome kako će oblikovati raspravu o reformi regionalne politike.

Prije svega, Hahn je naglasio da regionalna dimenzija mora igrati središnju ulogu u nadolazećem prijedlogu Komisije za strategiju EU 2020., "koja će voditi političko odlučivanje EU-a u sljedećih deset godina".

"Kohezijska politika mora imati mjesto u srcu strategije EU 2020. Moramo se ukrcati na taj vlak", rekao je Hahn, dodajući da je s ministrima "spreman istražiti koji sustav pruža više fleksibilnosti državama i regijama, kako bi se definirao precizni omjer politika" za postizanje prioriteta strategije.

No, **novoizabrana predsjednica Odbora regija**, Mercedes **Bresso**, izjavila je kako bi pretvaranje europske regionalne politike u puki instrument za primjenu strategije EU 2020., bilo pogreška.

Bresso se slaže da bi kohezijska politika mogla pridonijeti novoj strategiji, no smatra da "postojeća sredstva i programi suradnje ne mogu biti pretvoreni u

puke mašine za primjenu ciljeva uspostavljenih na središnjoj razini", u Bruxellesu.

Hahn je, također, istaknuo potrebe gradova. "Kohezijska urbana politika ključna je za zdravu i dobrostojeću Europu [...] uzimajući u obzir da 80% našeg stanovništva živi u gradovima", rekao je.

Bivši gradonačelnik Beča otišao je i dalje, ističući da postojeći mehanizmi financiranja, kao što su Europski fond za regionalni razvoj i Europski socijalni fond, imaju "ključnu ulogu" u obnavljanju moći gradova.

Reagirao je Claudio Martini, predsjednik Konferencije perifernih maritimnih regija, koji je kazao jednom novinskom portalu da "teritorijalna kohezija ne može biti ograničena na urbana područja".

Europska komisija donijela je niz odluka o primjeni organizacijskih koraka, kao posljedicu dodjeljivanja portfelja povjerenicima. Stvorene su dvije **novе Opće uprave**: Opća uprava za energiju (ENER) te Opća uprava za zaštitu klime (CLIM).

Opća uprava za energiju sastoji se od odjela bivše Opće uprave za transport i energiju, koji se bave pitanjima energije, i od Radne grupe za energiju, koja će biti prenesena iz Opće uprave za vanjske odnose.

Poziciju generalnog direktora preuzet će Britanac Philip Lowe, koji je dosad obnašao dužnost generalnog direktora Opće uprave za konkurentnost.

Odjeli zaduženi za politiku transporta ostat će u preimenovanoj Općoj upravi za mobilnost i transport (MOVE).

Opća uprava za zaštitu klime bit će stvorena od relevantnih dijelova Opće uprave za okoliš, dijelova Opće uprave za vanjske odnose koji se bave međunarodnim pregovorima o borbi protiv klimatskih

Vijesti iz Bruxellesa

promjena te od relevantnih dijelova Opće uprave za poduzetništvo i industriju.

Jos Delbeke, Belgijanac i dosadašnji generalni direktor Opće uprave za okoliš, imenovan je generalnim direktorom Opće uprave za zaštitu klime.

Prema navođenju poljske ministrice regionalnog razvoja, Elżbiete Bieńkowske, **poljsko korištenje sredstava iz EU fondova najučinkovitije** je u usporedbi s onim ostalih "novih" država članica.

Gotovo 67 milijardi eura dodijeljeno je Poljskoj za razdoblje od 2007. – 2013., što predstavlja najvišu svotu sredstava dodijeljenih nekoj državi članici u povijesti postojanja kohezijske politike.

Poljska je uobličila svoje prioritete strateškog razvoja u 21 program: 5 nacionalnih i 16 regionalnih za svih 16 poljskih regija.

Kako je navela ministrica, Poljska je u potpunosti iskoristila sredstva koja su joj bila dodijeljena, ističući kako se to odrazilo u funkcioniranju gospodarstva.

Također, Varšava je više puta naglasila činjenicu da je Poljska bila jedina EU članica koja je izbjegla recesiju u 2009. Unatoč činjenici da je rast BDP-a lani bio najniži u proteklih deset godina, s 1.6%, Poljska je stajala sama kao jedina zemlja "u plusu".

Dok većina ekonomista ističe veliko poljsko potrošačko tržište i snažne gospodarske osnove kao objašnjenje ovog uspjeha, poljski stručnjaci za EU guraju argumente da je vješto i učinkovito korištenje EU fondova također ključan faktor.

Ističući "integrirani pristup" EU novcima, predsjednica parlamentarnog odbora za regionalnu politiku, Poljakinja Danuta Hübner, kazala je kako je sposobnost za usklađivanje raznolikosti fondova – tj. stvaranje sinergija između europskih politika - bila ključ ovog uspješnog postotka.

Leslaw Kuzaj, regionalni izvršni direktor General Electrica za Središnju Europu složio se da je Poljska

postigla "pravi omjer sastojaka" u svom "receptu za EU investicije".

Kusaj je, također, pozvao da u budućnosti više sredstava bude usmjereno na lokalnu razinu, što je spomenula i ministrica Bieńkowska, koja je kazala kako je Varšava iznašla novi koncept regionalne politike "usmjeren na jačanje potencijala svake pojedince provincije, umjesto pukog izjednačavanja razvojnih razina između njih".

Nastavila je ustvrdivši da najbolji rezultati tek predstoje i da će se puni pozitivni učinci poljske uspješnice tek pojaviti u razdoblju između 2013. i 2015.g.

Poljska ministrica Elżbieta Bieńkowska

Jeste li znali

Prag je nadmašio Pariz, Stockholm i Beč **na listi najbogatijih regija** Europske unije, kako je objavio Eurostat. No, lista se temelji na podacima iz 2007., kada je u Češkoj gospodarstvo bilo u punom rastu.

Prag je peti od 271 europske regije, prema BDP-u po stanovniku, došavši na to mjesto s 12. pozicije na kojoj je bio prošle godine. On je jedina regija iz novih država članica koja konkurrira na visokim pozicijama najbogatijih regija Europe.

Na vrhu liste su London, Luksemburg, Bruxelles i Hamburg, kao što je to bilo i 2009., također na temelju podataka starih tri godine.

Pariz, službenog imena regije Ile de France, na šestom je mjestu, a prate ga istočna Irska, nizozemska regija Groningen, Bavarska, Stockholm i Beč.

Vijesti iz Bruxellesa

Najsiromašnije regije i dalje su one u najnovijim državama članicama – Bugarskoj i Rumunjskoj, ali, također, i u Mađarskoj i Poljskoj.

Uspjeh Praga možda je jedinstvena pojava, kao što je bilo u 2007., kada je Češka zabilježila rekordan gospodarski rast, uglavnom zahvaljujući manufakturnoj industriji i visokoj razini domaće potrošnje. Te godine češki izvoz je po prvi puta nadmašio uvoz, a proizvodnja automobila, elektronike i kompjutera bila je u punom zamahu, dok su inflacija i nezaposlenost bile na najnižoj razini u 10 godina.

Ali situacija se otad pogoršala i stanje na ljestvici ne reflektira utjecaj gospodarske krize, koja se počela razvijati u 2008. te bi u 2010. i u doba interneta trebalo biti moguće izravno i brže prikupljati podatke.

Eurostat, statistički ured Zajednice, pouzdaje se samo u podatke prikupljene od država članica, što dosta dugo traje. Ovaj ured trenutno je u središtu rasprave u državama članicama koje raspravljaju o podupiranju njegovih ovlasti, kao odgovor na sumnje vezane za podatke o Grčkoj.

Prag

(fotografija: Europska komisija)

Regionalna predstavništva u Bruxellesu

Ovog puta možete saznati nešto više o francuskoj regiji **Centre**, koja se sastoji od šest departmana.

Glavno obilježje regije Centre je dolina Loire. To je plodno zemljište kroz koje protječe rijeka Loire. Regija Centre je prva u Europi po proizvodnji žitarica i peta po redu industrijska regija Francuske.

Mjesto u regiji s najvećim brojem stanovnika jest Tours (368 395).

Briselski ured ove regije otvoren je 2005., te ima petoro zaposlenih.

Partner je sljedećih mreža: CPMR, AER, AFCCRE, AEFP, ERISA, OGM FREE, AREFLH.

Kao priorite europske politike navode regionalnu politiku, poljoprivredu, energiju i okoliš, obrazovanje i usavršavanje te istraživanje i razvoj te transport.

Kontakt: Bruxelles@regioncentre.fr

Iz događanja za ožujak i travanj 2010. izdvajamo

Gender Equality and social inclusion - the regional perspective: The path to economic independence - inclusion of women in the labour market, 10. ožujka – seminar u organizaciji Regionalne grupe za socijalnu uključenost 2010., koja je uspostavljena kao odgovor inicijativi Europske unije za proglašenjem 2010. Europskom godinom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti

An EU Roadmap for a Sustainable Economic and Social Recovery, 18. i 19. ožujka – konferencija u organizaciji Europskog gospodarskog i socijalnog vijeća

European Union Sustainable Energy Week, 22. – 26. ožujka – ključno događanje po pitanju održive energije u Europi, koje je dio kampanje Održiva energija Europe, inicirane 2005.g. od strane Europske komisije

European eGovernment measurements – status and development, 8. i 9. travnja – konferencija u organizaciji mreže eGovernment Monitor, koja okuplja više od 40 članova iz šire Europe

The role of local and regional authorities in future EU environmental policy, 16. travnja – seminar u suorganizaciji regije Bruxelles Capital i Odbora regija

Vijesti iz Bruxellesa

Program usavršavanja u Uredu hrvatskih regija

Ured hrvatskih regija provodi sustavnu edukaciju javnih službenika/ nacionalnih stručnjaka organiziranjem sastanaka po specifičnim temama od interesa u Europskoj komisiji, Europskom parlamentu, regionalnim predstavništvima, udruženjima te pohađanjem seminara, konferencija i radionica.

G. **Ivan Gereci**, dogradonačelnik Dugog Sela, boravio je u Bruxellesu od 23. do 28. veljače, povodom sudjelovanja na Zimskoj akademiji Europskih demokratskih studenata, studentske organizacije Europske pučke stranke (EPP), te kako bi održao sastanke s predstavnicima mađarske regije Zapadne Panonije, te francuske Centre, s čijim gradovima Dugo Selo ima značajnu dodirnu točku i na temelju koje se planira intenzivirati zajednička suradnja.

Naime, povijesno je Dugo Selo vezano uz dolazak templara na ovo područje u blizini sadašnje hrvatske metropole i prvi pisani zapis o Zemlji sv. Martina, uz darovnicu kojom je kralj Andrija II. 1209. to područje pod zaštitom sv. Martina darovao templarima.

Na zidinu stare crkve sv. Martina u Dugom Selu utisnuta je stilizirana stopa spomenutog sveca, koja simbolično označava dio kulturno-povijesnih poveznica mnogih europskih krajeva u kojima se štuje sv. Martin. Stopu je u suradnji s gradom Dugim Selom postavio Kulturni centar sv. Martin iz Toursa (Pikardija), nakon čega je Dugo Selo ucrtano na kartu europskih putova sv. Martina, priznatu od Vijeća Europe.

Iako povijesno-kulturološka istraživanja ne potvrđuju pohod sveca zaštitnika kroz naše krajeve na njegovu putu od mađarskog grada Szonbothelya (Zapadna Panonija), gdje je rođen, do Toursa, gdje je sahranjen, baština sv. Martina koju Dugo Selo njeguje, ovaj grad veže s više od stotinu europskih i hrvatskih područja koji štuju sv. Martina.

Ivan Gereci s Matijom Magerlom, glavnim tajnikom Hrvatske akademske zajednice

Pregled održanih sastanaka, seminara i konferencija

Ured hrvatskih regija je, 24. veljače, sudjelovao na prvom radnom sastanku-konferenciji vezanom za pokretanje **Strategije za Jadran**, a po uzoru na Baltičku i Dunavsku strategiju.

U svjetlu mnogobrojnih globalnih izazova s kojima se suočava područje Jadranskog mora te kako bi se dosegli ciljevi gospodarske, socijalne i teritorijalne kohezije, članovi Jadranske euroregije pokrenuli su inicijativu za stvaranje Jadranske strategije.

Uzimajući u obzir europski cilj jačanja teritorijalne suradnje i EU strategije koja bi bila povoljna za razvoj makro-regija, putem održanog sastanka-konferencije, koji je izazvao veliko zanimanje, nastojale su se informirati europske institucije i europske interesne grupe o potrebi stvaranja jedinstvene Jadranske razvojne strategije kojom bi se nastojale ukloniti nejednakosti između različito razvijenih regija te još više unaprijediti gospodarski i kulturni odnosi zemalja jadransko-jonske inicijative.

Radnom sastanku prisustvovali su Župan Dubrovačko-neretvanske županije, g. Nikola Dobrosravić, Župan Istarske županije, g. Ivan Jakovčić i Župan Šibensko-kninske županije, g. Goran Pauk. Uz njih, događaju su nazočile predstavnice Primorsko-goranske županije, predstavnica Razvojne agencije Dubrovačko-neretvanske županije te predstavnici Istarske županije.

Vijesti iz Bruxellesa

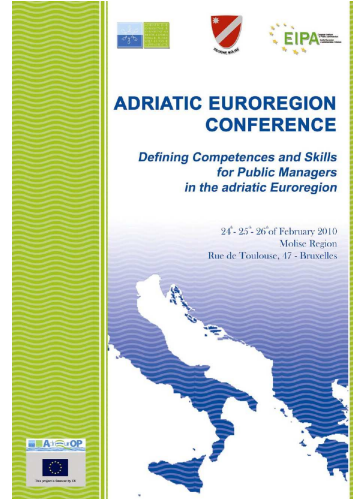
Sudionici radnog sastanka u Odboru regija

Radni sastanak izazvao je veliko zanimanje zastupnika u Europskom parlamentu koji su pozdravili inicijativu. Zastupnica i predsjednica parlamentarnog odbora za regionalnu politiku, Danuta Hübner, dala je poticaj i praktične savjete za obraćanje EU vijeću kako bi se u konačnici Europskoj komisiji naložilo pisanje i formalne verzije Jadranske strategije.

Andrea Novaković, predstavnica DUNEA-e

Nastavno na radni sastanak, u briselskom uredu regije Molise, održana je, od 24. do 26. veljače, trening konferencija pod nazivom **“Defining Competences and Skills for Public Managers in the Adriatic Euroregion”**.

Jadranska euroregija institucionalni je oblik koji ima svrhu definirati i baviti se važnim pitanjima u jadranskom području. Sastoji se od 26 članova iz regionalnih i lokalnih vlada Italije, Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne gore, Grčke i Albanije.

Njezini ciljevi su: stvaranje područja mira, stabilnosti i suradnje; zaštita kulturnog nasljeđa; zaštita okoliša; održivi gospodarski razvoj, posebice u turizmu, ribarstvu i poljoprivredi; rješavanje transportnih i drugih infrastrukturnih problema.

Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, članovi Jadranske euroregije snažno su posvećeni identificiranju i postizanju dogovora o zajedničkoj strategiji za Jadransko područje, koja je, kako je navedeno, predstavljena na radnom sastanku 24. veljače.

U svrhu podrške ovoj strategiji, regija Molise organizirala je ovu konferenciju kao konkretan nastavak aktivnosti.

Konferencija je okupila predstavnike javnih uprava država članica Euroregije, uključujući Kosovo, Srbiju, Makedoniju te Regionalne škole za javnu upravu.

Ovaj skup istaknuo je važnost svijesti o značaju pružanja kvalitetnog treninga javnim službenicima, u cilju poboljšavanja učinkovitosti javnog sektora.

Training konferencija potaknula je raspravu o boljem identificiranju prostora za razmjenu znanja i vještina između javnih uprava u Euroregiji, kako bi se povećala suradnja i mobilnost u okviru cijelog područja te primijenilo usklađeno rješavanje zajedničkih problema.

Vijesti iz Bruxellesa

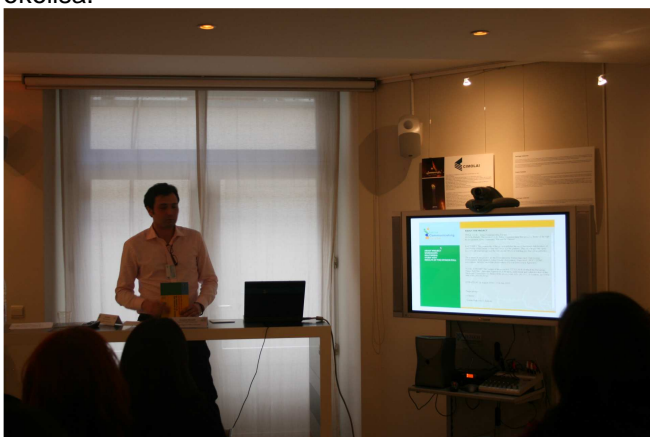
Uvodno obraćanje Župana Jakovčića prilikom otvorenja konferencije u uredu regije Molise

U zajedničkoj organizaciji regionalnog ureda Istre, Skupštine europskih regija i organizacije Finnovaregio, 4. ožujka održan je seminar pod nazivom **EU 2020 Strategy: sustainable and competitive economy through green jobs**.

Na njemu je predstavljena strategija Istre i Skupštine europskih regija u području održivosti za poslove i rast, u suradnji s ključnim nositeljima interesa.

Prezentacije su, također, održali predstavnici županijskog vijeća Castellóna (Valencija); stručnjak za Europsku investicijsku banku; predstavnici Iberdrola-e, španjolske energetske grupacije; udruga za okoliš Azahar; predstavnica Ureda Povelje gradonačelnika; predstavnica mreže ERRIN te predstavnice ureda Valencije.

Ovaj seminar pružio je priliku svim sudionicima da čuju zanimljive informacije i projektne ideje koje kombiniraju gospodarska, socijalna i pitanja zaštite okoliša.

g. Dino Babić, predstavnik briselskog ureda Istre

EU žargon

Sustainable development: ovo je još jedan od popularnih briselskih izraza. Održivi razvoj opisuje ideal Europske unije za gospodarski razvoj, koji bi nam svima omogućio da postanemo napredniji i bogatiji, istovremeno štiteći okoliš. Tradicionalne ekonomske teorije uglavnom smatraju ove ciljeve međusobno isključivim. Plastično prikazano, ako se negdje izgradi tvornica, obično se tada uništi prilično lijepi krajolik. Ali Europska komisija suprotstavlja se tvrdnjom da takva situacija ne mora biti nužna i kaže da vlade moraju uvijek uzimati u obzir održivost pri sastavljanju strategija za gospodarski rast. EU ugovori sada sadrže obvezu vlada da podržavaju održivi razvoj gdje god je moguće.

